

ئەيۇب رەحمانى

rahmayub@yahoo.de

زەرورەتى دروست کردنى بەرەيىكى بە ھيىزى سەربەخۆيى خوازى لە رۆژھەلاتى كوردستان، ھەر ئەمڕۆكە!

سەربەستى و سەربەخۆيى لە جيهانى مۆتەمەدىن و سيشيلى ئەمپۇيى لە سەدى 21 ئە ھەمو جيهاندا بۆتە ئەمريكى رۆژانە و ھيچ نەتەوھيىكى بىندەست، چ ئەوانەى كە ساليانيك بۆ نازادى بەھايان داوہ و شۆرشيان كرددوہ و چ ئەوانەى كە تاكو ئىستا باسييان ليوہ نەكردوہ، ئەمپۇكە ئيتز رازى نابن بەوہى كە ژيىر دەستە و بىندەستە بىمىنيتەوہ و بە ھەر شيوھيىكى كە بۆيان بگونجيت ھەول بۆ سەربەخۆيى و سەربەستى خويان دەدەن. ئەمسال زلھيزەكان زۆر لە ھەولئى ئەوہدان كە بۆ چارەسەر كەردنى بەشيك لە قەيرانەكانى رۆژھەلاتى ناوہراست، بۆ نمونە گفتوگۆ و مناقشە لە ناستى جيهانيدا بىننە ئاراوہ بۆ دروست كەردنى ولاتيكي سەربەخۆيى فەلەستىنى و بۆ ئەم كارەشيان ھەر رۆژە لە گوفتوگۆ و دانوستاندان لە گەل تەرەفەكانى موناقلەشەكە واتە فەلەستىن و ئيسراييل. بە قسەى نازانسە ھەوائىنيرىيەكانى جيهان كە لىرە و ئەوئ دەبيستريت، گۆيا بيار وايە كە لە سالى 2008دا دەولەتتيكى سەربەخۆيى فەلەستىنى، كە ھەنوگەش زۆر كارى بۆ كراوہ، دابەزرىت و ولاتانى دەستپيشخەرى ئەم كارەش، دوا بە دواى دەست لە كار كيشانەوہكەى تۆنى بليىر، سەرۆكى پيشوى جيزبى كار برىتانيا و دواتر سەرۆك وەزيرانى پيشوى برىتانيا، دەست بە جى ئەمیان كەردە بەرپرسى ھيتانى ناشتى بۆ رۆژھەلاتى ناوہراست و ناوبراو ھەر ئىستاكەش بۆ ئەم پۆستە و بۆ ئەم ئەركە لە دانوستاندايە.

نمونەيىكى تر كە ماوھيىكى كورت لە مەو بەر بوہ سەر تۆپى ھەوائەكان و ئە ھەمو دام و دەزگا ھەوائىنيرىيەكانەوہ باسى لى كرا، ھەول بۆ راگەياندى سەربەخۆيى بۆ كۆسۆفۆ بو كە لە سالى 1999وہ لە ژيىر چاوہديرى رىكخراوى نەتەوہ يەكگرتوہكاندايە، قسە ئەوہ دەكرا كە ھاشم تاچى كە رىبەرى سەربەخۆيى خوازەكانى ئالبانيايى تەبارى كۆسۆفۆيە و رۆژى چوارشەممەى رابردو رىكەوتى 19ى بەفرانبارى 2708 لە پارليمانى كۆسۆفۆ جاريكيتر وەك سەرۆك وەزيرانى دەولەتى ئىنتىلافى كۆسۆفۆ بە 85 دەنگى بەئى بەرانبەر بە 22 دەنگى نارازى بۆ ئەم پۆستە ھەلبژيردرايەوہ، ھاشم تاچى دواى سەرکەوتن لە ھەلبژاردنەكان وتى، ئيمە بەم زوانە سەربەخۆيى كۆسۆفۆ لە ژيىر دەستى سىرپەكان و روسەكان رادەگەينين و ئە لايەن ئىتتىحاديەى ئوروپا و رىكخراوى نەتەوہ يەكگرتوہكانىشەوہ پشتيوانيمان لى دەكرىت و با دەولەتى داگير كەرى سىرپيش و ھەروہا روسەكانىش ئەم مافە بۆ گەلى ئالبانيايى كۆسۆفۆ بە رەسمى بناسن ھەر وەك چۆن مافى وا بۆخويان قايلىن و با جاريكى تريش كيشە نەخەنە سەر رىگاي ئىرادەى نەتەوہيى كۆسۆفۆ¹.

¹ كۆسۆفۆ 15 دەرسە لە خاكى سىرپستانى ئەمپۇيى لە خۆ دەگرىت!

باسی ئیرادهی نهتهوهیی کرا! به ئی ئیرادهی نهتهوهیی نهو شتهیه که هیچ دوژمنایه تییک، هر چه ندیش به هیز بیت ناتوانیت نه به رانبه ریدا خوی رابگریت و ئیرادهی نهوتهیهی به بروایی من سیلاویکی زور گه وره و به هیزه به پانایی نهو ولاتهی که نهو نهتهوه نارازییهی تیدا دهژین. ته نیا جیاوازی نهو ئیرادهیه نهوه دایه که نهگه کز و لاواز و خاموش و نارام و رازی و قانیع بیت، نهوا نهو سیلاوه هرگیز نابیتته سیلاو و ئیراده به ئکو هر وهک ئاویکی مه ند و بی دهنگ ده مینیتته وه که روژ به روژ بوگه نتر و بوگه نتر ده بیت، به لام هر کات نهو ناوه خروشا و بوه سیلاو، نهته نیا بوگه ن نابیت، به ئکو ئال و گور پی هینهر، شه پول دهر و توره، ده بیت و نهوهی پیسی و داگیر کاری و پوخه ئی هه بیت نه گه ل خویدا ده بیات و دواي نه مانهش که نهو نهته وه خروشاوه به ئاکامی خویمان گه یشتن، نهو جار هیمن ده بنه وه و هه ول دهن بو ئاوه دان کردنه وه و دروست کردنه وهی ولاته که یان و نهو جار ژبانیکی سه ربه ست، سه ربه خو، نه ناو ولاته که یان دروست ده که نه وه و به و په ری شانازیوه به شاخ و بالی خویماندا ده نازن و نهوهی کولتوری کون و نویی ولاته که یان و نهته وه که یانه زیندوی ده که نه و جا نهو جار یا ژبان به که یفی هه مو ان ده بیت و دیموکراسی و نازادی و گه شه نه ناو ولاته که دا سه ره ل ددات یا خو به پیچه وانه ده بیت و نهو جار نهو حالته دا شوژی ریموره خوای ده ست پی ده کات بو مافه کانی ژنان، کریکاران، سه ندیکاکان، مندالان و هیتر...!

نهوهی دهگه ریته وه سه ر گه لی کوردستان، نهو گه لهی که 85 ساله خاکه کهی و نهته وه کهی و ئاو و وزه و چه سییه تی نه لایه ن چه ند ولاتیکی خوینمه روه داگیر کراوه، نهوهیه که هه مو کهس هه ست به وه ده کات که نهو گه له چاره ره شهش وهک هه مو گه لانی دیکه ی جیهان مافی خویمان که سه ربه ست و سه ربه خو بن و چاره نویی خویمان بگره ده ستی خویمان، ته نانه ت نهو روژانه دا هر وهک نه سایتی رینیسانسیدا هه وانه کهی هاتوه، گو فاری ئاتلانتیک² نه خشی کوردستانی وهک یهک ولات و یهک نهته وه

کیشاوه ته وه و هه مو ئیعتیار و چه سییه تی خوی بو درکاندن نهو راستیهی که ولاتیکی دابه شکراو و گه لیکی لیکنرازو نه روژه لاتی ناوه راست هه یه به ناوی کور و کوردستان خستوته مه ترسی و به پیویستی زانیوه که دوباره ناوی کوردستان بیتته وه ناو ناوان و سه ر نه خشی جوگرافیا، نه گه ل نه وه شدا که ده زانن نه گه ل درژییه تی توندی فاشیسته تورک و فارس و عه ره به کانه وه روه ره و ده بنه وه، به لام بو نهوان درکاندن و وروژاندن راستیه که گرینگتر بوه نه هه ره شهی جوجه فاشیسته کان!

به لام کورده کان که خویمان خاوه ن ته ره مه که ن چیان کردوه؟ نه مه پرسیا ریکه که من زور نه میژه بییری ئی ده که مه وه و هیز ولامیکی نهوتوم بیجگه نه پرژ و بلاوی نهته وهی کورد، سه رلیشیواوی حیزبه کان و به دربه ست

² <http://www.theatlantic.com/doc/200801/goldberg-mideast>

نەبونی ئەوان و ھەروەھا ھەول و تەقەلای ھەر کامەیان بەس بۆ گەیشتن بە دەسلەت، بێجگە ئەمانە و لامیگی کونجاوترم بە داخووە بۆی نیه!!

لە حائیکدا کە جیهان دئی بۆ کورد دەسوتی و ئاتلانتیک لەو پەری جیهانەو، بە بئ ئەوێ کیشی ئەو بیئ، دیت و دیان بەو راستیەدا دەنیئ کە کوردستان یەک ولات و یەک نەتەوێ، بەلام نێمە کورد خۆمان زۆر پرش و بلاوین و بێجگە لە بەشیکی کەم لە تیکۆشەران، ئەوێ سەرجم بە دەربەستی نەیین، سەرپەخۆیی کوردستانە. هیندیگ لە حیزبە "سیاسیەکانمان" شەو و رۆژ لە کۆر و کۆبونەوێ بۆ هیشتنەوێ کوردستانی رۆژھەلات لە چوار چێوێ ئێراندا و لە پشتەو خەریکی سات و سەودا و مەامەلەن بۆ بەستنەوێ گەلی کوردستان بە ئێرانەو و بە قەرزی گرتنی تینۆری فیدرالیزم بۆ ئێران و پێچانەوێ نوسخە مانەوێ نیستیبدادی فارس بە سەر قورگی کوردەو کە بە بروای من فیدرالیزم خاوەکان بەم داوایەیان نە تەنیا خزمەت بە گەلەکانەیان ناکەن بە لکو چەشنیگ بە دوا خستنی ئەو گەلە لە مافە رەواکانی خۆی و بە فارس و ئێرانی کردنی ئەوانە و بەرگری کردنیانە لە گەیشتن بە مافی ئینسانی خۆیان و ئەک هینانی ئازادی بۆ ئەم گەلە! ئەوان بە دەستی خۆیان پال بە بەختی سەرپەخۆیی بۆ ولاتەکانەیانەو دەنێن و ولاتی کوردان دەیان سائی تر لە سەرپەخۆیی و نیستیقلال دور دەخەنەو و رەنگیشە بە بەستنی چەند دانەیک بریارنامە شوم، ئەم بەختە بۆ ھەتا ھەتایە و بۆ ھەمیشە وشک و کویر بکەنەو!! ئەو ھەتا لە سائی رینیسانس بەریز جەلیل گادانی کەسایەتی سیاسی کورد بە زمانی خۆی ھاوار دەکات و دەنیئ: "زۆر زوو باوەر بە دووژمنانمان دەکەین و دەچینە ژێر کاریگەری ئەوان بە داخووە، بۆ نموونە: ھەمزاغای مەنگور فریوی دووژمنانی خوارد و خۆی بە دەستەو دا و بوو بە فیدای نیشتمانەکە، سمایلاغای سمکو (شکاگ) ھەروەھا، لە کۆماری کوردستانیش دا باوەرمان بە دووژمن کرد و بە ھاسانی دووژمن ھاتە ناو خاکی کوردستان و دواتریش، دوو ریبەری لیۆشەوێ تری حیزبی دیموکراتی کوردستان شەھید د. قاسملوو، شەھید د. شەرەفکەندی زۆر سادەتر لەوانیش دە داوی دووژمن کەوتن!"

جا قسەکانی منیش ھەر ئەمانە دە سەلمیئیت، کە پێچانەوێ نوسخە فیدرالیزم ھەر ئەو خۆ بە دەستەو دانە و باوەر بە دووژمن کردنە. باوەر بکەن ئەوێ کە هیندیگ ریکخراوی فارس و ئازەری و تەرەفدارانی شا کە بە شاخ و بانئ فیدرالیزمدا ھەل دەدەن و هیندیگ لە ریکخراوە کوردەکانیش شەقە بانئان دیت کە فارسەکان لە کۆر و کۆمەلئ خۆیاندا رینگیان دەدەن و حیسابیان بۆ دەکەن و تەنانەت تلویزیونەکانیشیان خستۆتە ئیختیاریان، ئەمانە تەنیا بۆ هیشتنەوێ تەواویەتی ئەرزی ئێرانی عەزیزیانە و کردنەوێ کوردە بە ئێرانی و بۆ لە بیر بردنەوێ مافی رەوای سەرپەخۆیی کوردە و دیارە دەستی زلھیزی دەرەکیش بۆ پشتیوانی ئەم پلانە لە ئارادایە و تەغزیەیان دەکات، بەلام ئایا تەغزیە کران و دۆلار شەرەفی ئینسانی گەلی کورد دەپاریئیت، یا خۆ بە دەستەو گرتنی چارەنوسی خۆمان بە دەستی خۆمان؟

ئەوێ کە دەگەریتەو سەر ئەو کەسانە کە بە دەربەستی کوردستانەوێ و پێیان وایە کە تەنیا سەرپەخۆیی و ئیرادە نەتەوێ دەتوانیئ ئازادی یەکجاری بۆ گەلی کوردستان بیئیت، پێویستە کە هیندیگ زیاتر بجوئینەو و من پێم وایە کە ھەر ئەمڕۆکە لە بیرو دامەزراندنی بەرەیکی بەر فراوانی سەرپەخۆییخوازان لە رۆژھەلاتی کوردستاندا بین و بە ھەمو دەنگمان باشتەر دەبیستریئ و زیاتر بر دەکەین، تاکو ئەوێ کە ھەر کەسە بۆ خۆی لە ئاوازی خۆی بخوئنیئ و پێشمان وا بیئ کە خەریکیئ کار دەکەین بۆ کوردستان و منەتیش

